

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

53. An qui intra annum confessus est, teneatur in Quadragesima confiteri
nova peccata mortalia? Et in casu supradicto an talis in anno sequenti
teneatur confiteri illa peccata commissa post ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

obligari ad talem actum ratione sui, & non ex aliquo accidenti, habet in hoc casu consuetudo illa vim præcepti. Quando verò consuetudo non est ita universalis, & ex alia parte non censentur homines se obligari ad talem actum secundum se, sed ex aliquo accidenti, non habet talis consuetudo vim præcepti illum actum secundum se consideratum, & ita contingit in nostro casu; solum enim intelligunt homines se obligari ad confessionem Paschatis propter communionem. Ita illa consuetudo fuit introducta, ut homines præpararentur ad communionem, ad quam tempore Paschæ tenebantur, ita ut etiam simul impleverint præceptum confessionis; non verò introducta fuit hæc consuetudo pro præcepto confessionis secundum se.

3. Ad auctoritatem Tridentini patet responsio ex dictis; nam in illis verbis Concilij, tantum in sensu supradicto approbatur illa consuetudo confessionis, & ibi Concilium tantum voluit significare contra Hæreticos, retinendum esse morem illum confitendi; sed quod secundum se ratione confessionis eo tempore obligaret: & ita retineatur, non curavit; unde quando dixit Concilium, quem morem, &c. ad illud refert, quod dixerat observari morem in Ecclesia confitendi, de quo etiam institutum. Hæc Nugnus, & Vasquez.

4. Dicendum est igitur absolute, si quis confessionem fecit intra annum, non teneri postea in Quadragesima confiteri; cum jam adimpleverit præceptum annuæ confessionis. Ita Sotus in 4. disp. 28. q. 1. art. 4. Canus in relect. de pœnit. p. 5. Valencia tom. 4. disp. 7. q. 9. punct. 4. Reginald. in praxi tom. 1. lib. 6. cap. 2. n. 33. Molfes. in summa, tom. 1. tr. 7. c. 10. n. 23. Azor. p. 1. lib. 2. c. 38. q. 7. Suarez in 3. p. 1. 4. disp. 36. sect. 3. n. 4. Henriquez lib. 4. de Sacram. c. 4. n. 7. Coninch. de Sacrament. disp. 5. dub. 7. n. 58. Victoria in summa, q. 137. Zecola in praxi pœnit. c. 10. q. 9. & alij DD. communiter. Fieri tamen potest, ut alio titulo teneatur confiteri, ut si post confessionem peccavit mortaliter, & suscepturus est Eucharistiam in Paschate; aut si mortis articulus superveniat: in his enim casibus teneatur denuo confiteri.

RESOL. LII.

An si quis, v. g. in Nativitate confessus est, teneatur postea confiteri, si sequenti Paschate à communionem accipienda impediatur?

Et an ex justa causa usque ad Pentecostem confessionem, & communionem differre possit? Ex part. 3. u. 4. Ref. 81.

§. 1. PRO affirmativa sententia Layman ubi infra citat Suarez in 3. p. tom. 4. disp. 361. sect. 3. sed immeritò, & Petrum Sotum sect. 5. de necessitate confessionis, & idem tenet Pater Magala in p. 1. lib. 5. cap. 3. n. 3.

2. Sed contrariam sententiam prorsus sustinendam esse puto, quam ego ipse docui adversus Meagalum in resol. 54. tr. 3. miscellan. ubi plures DD. adduxi hanc sententiam tenentes, quibus nunc addo Emanuele Sa ver. Confessio, n. 4. & Layman in Theol. mor. lib. 5. tr. 6. c. 5. n. 10. quia Concilium Lateranense in cap. omnis utriusque sexus, non ita statuit de confessione, ac de communionem. Nam dicit, ut fideles omnia sua peccata saltem semel in anno confiteantur, & communionem saltem in Paschate accipiant. Ergo non ita pro confessione,

sicuti pro communionem tempus Paschale assignavit.

3. Ex his optimè infer Layman, quòd infirmi in lecto defixi, qui communionem in Paschate pro tali impedimento suscipere non possunt, non sunt compellendi ad confitendum, si intra anni decursum legitime confessi sunt. Imò addit, & si aliquis toto anno nunquam confessus fuisset, & communionem ad breve tempus ex causa justa usque ad Pentecosten differre statueret, probabile est, graviter non peccaturum, etsi etiam confessionem differret, si putaret postea eam commodius peccaturum esse.

4. Dicendum est igitur absolute, ut ego ex pluribus Doctoribus in dicta resol. firmavi, si quis confessionem fecit intra annum, non teneri postea in Paschate confiteri, quia jam adimplevit præceptum annuæ confessionis, nisi de novo peccaverit mortaliter, & factam communionem accipere velit.

Sup. hoc in Resol. not. præterita cursum in fine, & in Resol. 2. §. Sed ego in fine.

RESOL. LIII.

An quis intra annum confessus est, teneatur in Quadragesima confiteri nova peccata mortalia?

Et in casu supradicto, an talis in anno sequenti teneatur confiteri illa peccata commissa post confessionem anni præteriti, & cum tali confessione effecta in anno sequenti satisfaciatur etiam præcepto anni sequentis?

Et an annus pro impletione dicti præcepti computandus sit à Januario in Januarius: vel à Quadragesima in Quadragesimam, vel à Paschate in Pascha?

Et si quis v. g. in principio anni confessus est venialia, & postea commisit mortalia, an, inquam, teneatur ex præcepto annuæ confessionis confiteri intra illum annum dicta peccata mortalia?

Et cursum notatur, quòd qui anno præcedenti omisit confessionem peccatorum mortalium, teneatur magis probabiliter à principio anni sequentis ad confessionem illorum? Ex part. 4. tract. 4. & Miscell. Resol. 206.

§. 1. AD hunc casum ita respondet Mercerus de Sacrament. in 3. part. Divi Thomæ, quest. 6. artic. 5. num. 3. Notandum esse probabile illum; qui intra annum sæpius confessus est, si haberet in Quadragesima conscientiam novi peccati mortalis, quod nunquam confessus esset, teneri nihilominus ad confitendum illo anno pro tempore Quadragesimæ, hoc enim videtur significare cap. omnis utriusque, cum præcipit confiteri semel in anno omnia peccata, scilicet mortalia, & quidem illa, ut apparet, quæ eodem anno commisit: in isto autem casu talis non est confessus omnia peccata mortalia eo anno commissa, ergo tenetur. Hoc tamen dico esse probabile, & in praxi certum esse tutius, non tamen est planè certum, responderi enim potest cap. non loqui de omnibus peccatis, quæ committuntur usque ad finem anni, sed de omnibus, quæ habemus quantum confitemur. Ita ille.

2. Sed ego * alibi negativam sententiam, quam ipsemet Mercerus probabilem putat, absolute docui, & nunc iterum doceo cum Gaspare Hurtado de Sacram. disp. 7. de pœnit. diff. 1. quia qui jam semel confessus est omnia mortalia, quorum tempore confessionis habuit conscientiam, implevit præceptum

* Alibi in duabus Resol. præcedentibus.

annua confessionis, cum hoc præceptum non est consistendi omnia peccata mortalia, quæ quis committit in anno una, aut pluribus confessionibus, sed tantum est consistendi semel omnia mortalia, quorum quis habet notitiam tempore confessionis: ergo, &c. Unde ego olim contra quemdam Religiosum Casuistam unius summa probabiliter consului, ejus penitentem, qui in Paschate noluit communicare, præter hoc peccatum, aliud non commississe, videlicet quia non est confessus multa peccata mortalia perpetrata post confessionem factam in eodem anno: nam, ut dictum est, in illa confessione jam præcepto annua confessionis satisfecerat; & alia peccata postea perpetrata tenebatur confiteri si sacram Eucharistiam sumeret, quam cum sumere nollet, peccavit quidem contra præceptum sumendi communionem in Paschate, non autem contra præceptum iterum confitendi.

Sup. hoc in fine utriusque Resol. not. præterita.

Sup. hoc lege doctrinam Resol. seq. à §. ejus 2.

Alibi infra in Ref. 55 & in Ref. 54. §. 1. & ibi à §. 2. pro ultimo contento in hoc §.

Sup. hoc in Ref. seq. in fine §. cæterum. & ibi cum eodem Suariorum tantum hic infra citato.

3. Notandum est etiam, quod in casu supradicto talis tenetur in anno sequenti confiteri illa peccata commissis post confessionem anni præteriti, & cum tali confessione facta in anno sequenti satisfacit præcepto anni sequentis, quamvis post eam confessionem de novo committat intra eundem annum sequentem alia peccata mortalia. Ita Hurtado loco citato; qui etiam in *diffic. 12.* optime notat, quod qui anno præcedenti omisit confessionem peccatorum mortalium, tenetur magis probabiliter, ut ego etiam alibi docui, à principio anni sequentis ad confessionem illorum; sed si in ea confessione etiam confiteatur aliquod peccatum mortale illius anni sequentis, ea etiam satisfacit præcepto confessionis illius anni sequentis, quia tunc illa confessio pertinet ad utrumque annum, cum confiteatur peccata in utroque anno perpetrata.

4. Nota etiam, quod annus pro impletione dicti præcepti computandus est à Januario in Januarius; quia annus absolute dictus communiter, & ordinarie sic computatur, unde qui in Januario anni præcedentis, & in Decembri sequentis confitetur; satisfaciat præcepto annua confessionis pro illis duobus annis, quia talis confitens semel in quolibet anno. Ita Vasquez in 3. part. tom. 4. *quest. 90. art. 2. dub. 1.* & alij, licet Guilielmus Mercerus ubi supra, Suarez *disp. 36. sect. 36.* & alij asserant annum pro impletione dicti præcepti computandum esse à Quadragesima in Quadragesimam, aut à Paschate in Pascha. Sed si quæras hic incidenter, an si quis, verbi gratia in principio anni confessus est venialia, & postea commisit mortalia, an, inquam, teneatur ex præcepto annua confessionis confiteri intra illud annum dicta peccata mortalia? Negativè respondendum esset ex doctrina Petri de Ochagavia de *Sacram. tract. 2. quest. 9.* asserentis ex confessione peccatorum venialium satisfieri præcepto annua confessionis; sed affirmativam sententiam docet Hurtadus ubi supra, *difficult. 11.* nam qui tantum confitetur venialia, non satisfacit præcepto annua confessionis, quia ea tantum præcipitur confessio mortalium: unde si anno illo post confessionem tantum venialium committat mortale, tenetur intra eundem annum illud confiteri: & hanc opinionem certiorum esse putat Mercerus *loc. cit. de Sacrament. in 3. part. Divi Thomæ quest. 6. art. 5. num. 3.*

RESOL. LIV.

An si quis non adimpleverit præceptum confessionis, si elapso anno postea confiteatur, satisfaciat illa unice confessione utrique obligationi, tam & anni præteriti, quam & anni currentis? Ex p. 8. tr. 7. & Misc. Ref. 80.

§. 1. Sæpè quod si quis non adimpleat præceptum confessionis, teneri transacto anno moraliter statim confiteri, ut tali præcepto satisfaciatur, quia annus ab Ecclesia non ita præfigitur, ut in fine illius extingatur obligatio, sed ita, ut non liceat ultra illud tempus confessionem differre, & proinde transacto eo tempore non extingatur obligatio instituti confessionem, sed magis urgeat ratione præcepti negativi inclusi in affirmativo. Quemadmodum enim quando in contractibus dies solutioni præfigitur, non solet ita præfigi, ut si quis eo non solvat, extingatur obligatio, sed ita ut ultra non liceat solutionem differre absque consensu creditoris.

2. Sed difficultas est, an unica confessione quis possit satisfacere præcepto anni præcedentis, & presentis?

3. Prima sententia negat. ita Suarez *disp. 36. sect. 4. n. 5.* Coninch. *disp. 5. dub. 8. n. 65.* Filliuc. *tom. 1. tr. 7. c. 3. n. 56.* & alij, asserentes unica confessione non satisfacere utrique obligationi, cum ad unam confessionem teneatur ratione anni præteriti, & ad alteram ratione presentis anni; sicut enim qui tenetur singulis annisolvere nummum autem, si anno præterito non solvit, non satisfacit suo muneri, & obligationi, si hoc anno unum tantummodo nummumolvere intendat: ita præcepto confessionis non satisfacit unica confessione, qui anno præterito non est confessus, sed ad duas tenetur confessiones, ut satisfaciatur obligationi præteriti, & presentis anni, consequenter, si unam tantummodo fecit confessionem, & iterum nolit pro anni presentis obligatione confiteri, potest per censuras ab Episcopo compelli ad contentendum.

4. Secunda sententia distinguit, & ideo præpositus in 3. p. q. 3. de *Confess. dub. 8. n. 52.* sic asserit: Ex his potest oriri dubitatio, num is, qui dist. lit confiteri ultra tempus præfixum, eadem confessione satisfaciat obligationi præcepti anni præcedentis, & simul anni currentis?

5. Respond. distinguendo: si enim in ea dilatione mortaliter peccaverit, quod peccatum aperiatur in confessione, videtur satisfacere, patet ex dictis, cum verè subijciat clavibus materiam necessariam in quam eo anno incidit, & ita satisfaciatur præcepto pro illo anno; si verò nec in ea dilatione mortaliter peccaverit, nec eo anno aliud mortale commiserit non satisfacit obligationi eo anno consistendi, unde si postmodum incidat in mortale, tenetur illud intra eum annum clavibus subijcere.

6. Tertia sententia est P. Lugo de *sacr. Pen. disp. 15. sect. 7. n. 179.* ubi ita ait: Hinc oritur dubium, utrum qui elapso toto anno absque confessione postea confitetur inchoato jam anno sequenti, debeat iterum confiteri eodem anno? Pater Coninch. affirmat, nisi fortè confessio fieret elapso jam medio anno sequenti; secus si fiat circa initium anni, quia secundum æstimationem moralem illa confessio pertinet ad præcedentem annum. P. Suarez consequenter ad sua principia exigit secundam etiam confessionem, quia ipse tenet, ex consuetudine debere confessionem fieri circa Pascha; quare Paschate sequentem

Sup. hoc quod hic supponitur in Ref. præterito §. Notandum, ut mediis, verè qui etiam & magnitudine Resol. in aliis ejus primæ asserunt.

Sup. hoc cursum in Resol. præteriti fine excludit cum à principio.